यशवंत पंचायत राज अभियान तथा पंचायत सबलीकरण उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना -२०१३-१४ राज्यातील अत्युत्कृष्ट जिल्हा परिषद, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींना विभाग व राज्यस्तरावर पुरस्कार प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः झेडपीए २०१३/प्र.क्र.१४३/पंरा-१

बांधकाम भवन, तळमजला, २५ मर्झबान रोड, फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१.

तारीख: २४ जानेवारी, २०१४

वाचा-

- 9) शासन निर्णय क्रमांकः झेडपीए २०१३/प्र.क्र.१४३/पंरा-१, दिनांक २३ सप्टेबर, २०१३
- २) शासन शुध्दीपत्रक क्रमांकः झेडपीए २०१३/प्र.क्र.१४३/पंरा-१, दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१३
- ३) शासन परिपत्रक क्रमांकः झेडपीए २०१३/प्र.क्र.१४३/पंरा-१, दिनांक ९ डिसेंबर, २०१३
- ४) शासन शुध्दीपत्रक क्रमांकः झेडपीए २०१३/प्र.क्र.१४३/पंरा-१, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१३
- ५) शासन शुध्दीपत्रक क्रमांकः झेडपीए २०१३/प्र.क्र.१४३/पंरा-१, दिनांक ३० डिसेंबर, २०१३

शासन निर्णय-

ग्रामीण महाराष्ट्राच्या विकासामध्ये पंचायत राज संस्थांचे योगदान मोठे आहे. राज्यामधील विकासाच्या प्रमुख योजना पंचायत राज संस्थांमार्फत राबविल्या जातात. तेव्हा पंचायत राज संस्थांना त्यांनी केलेल्या कामिगरीनुसार प्रोत्साहित करुन त्यांची कार्यक्षमता अधिक वाढविणे व त्यांच्यामध्ये उत्कृष्ट कामांची स्पर्धा निर्माण करणे आवश्यक आहे. यासाठी राज्यात पंचायत राज संस्थांचे व्यवस्थापन व विकास कार्यात अत्युत्कृष्ट काम करणाऱ्या जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींसाठी सन २००५-२००६ या आर्थिक वर्षापासून विभागस्तर व राज्यस्तरावर अभिनव पुरस्कार योजना सुरु करण्यात आलेली आहे. सन २०११-१२ पासून पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार यांनी पंचायत राज व्यवस्थेच्या सक्षमीकरणासाठी काम करणाऱ्या राज्यांना तसेच राज्यातील पंचायत राज संस्थांना प्रोत्साहन देण्यासाठी " पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना" (PEAIS) सुरु केली आहे. राज्य पुरस्कृत "यशवंत पंचायत राज अभियान" व केंद्र पुरस्कृत "पंचायत

सबलीकरण व उत्तरदायीत्व प्रोत्साहन योजना" यांचा उद्देश एकच असल्याने ह्या दोंन्ही योजना सन २०११-२०१२ पासून राज्य शासनाकडून एकत्रितपणे राबविण्यात येत आहेत.

पंचायत राज प्रशासन व विकास कार्यात उत्कृष्ट काम करणाऱ्या जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायती यांनी सन २०१२-२०१३ या आर्थिक वर्षामध्ये केलेल्या कामाचे मूल्यमापन विचारात घेऊन विभागस्तर व राज्यस्तर अशा दोन स्तरावर यशवंत पंचायत राज अभियान ही अभिनव पुरस्कार योजना यावर्षी देखील राबविण्यात येत आहे. राज्यातील अत्युत्कृष्ट तीन जिल्हा परिषदा, तीन पंचायत समित्या व तीन ग्रामपंचायतींना राज्यस्तरावर तसेच विभागस्तरावर तीन ग्रामपंचायती व तीन पंचायत समित्यांची निवड करण्यासाठी तालुकास्तरावर, जिल्हास्तरावर, विभागस्तरावर आणि राज्यस्तरावर पारितोषिक निवड समितीची स्थापना करण्यात आलेली होती. याबाबतच्या सूचना संदर्भाधीन शासन निर्णय, दिनांक २३ सप्टेंबर, २०१३ व शासन शुध्दीपत्रक ७ नोव्हेंबर, २०१३ अन्वये देण्यात आल्या होत्या.

विभागस्तरीय पारितोषिक निवड समितीने शिफारस केलेल्या प्रत्येक विभागातून प्रथम आलेल्या ६ ग्रामपंचायती (एकूण ३६), विभागातून प्रथम क्रमांकाच्या पंचायत समित्या (एकूण ६) व विभागातून प्रथम क्रमांकाच्या जिल्हा परिषदांच्या (एकूण ६) प्रस्तावांची प्रत्यक्षदर्शी पडताळणी करण्यासाठी संदर्भाधिन शासन परिपत्रक, दिनांक ९ डिसेंबर, २०१३, शासन शुध्दीपत्रक दिनांक १६ डिसेंबर, २०१३ व शासन शुध्दीपत्रक ३० डिसेंबर, २०१३ अन्वये राज्यस्तरीय पडताळणी समितीची स्थापना करण्यात आली होती. राज्यस्तरीय पडताळणी समितीने सदर पंचायत राज संस्थांची प्रत्यक्षदर्शी तपासणी करुन शासनास अहवाल सादर केला होता. राज्यस्तरीय पारितोषिक निवड समितीने, राज्यस्तरीय पडताळणी समितीकडून प्राप्त झालेल्या अहवालावर अभ्यास करुन प्रत्येक विभागातील तीन पंचायत समित्या याप्रमाणे अठरा पंचायत समित्या आणि प्रत्येक विभागातून तीन ग्रामपंचायती याप्रमाणे अठरा ग्रामपंचायतींची निवड विभागस्तरावर तसेच अत्युत्कृष्ट तीन जिल्हा परिषदा, तीन पंचायत समित्या व तीन ग्रामपंचायतींची निवड राज्यस्तरावर प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकाच्या पुरस्कारासाठी केली. विभागस्तर व राज्यस्तर पुरस्कारासाठी निवड झालेल्या पंचायत राज संस्थांची नावे खालीलप्रमाणे आहेत.

पंचायत समिती विभागस्तर

		पंचायत समिती देवगड,	प्रथम	रु.१०,००,०००/-रोख	रक्कम,
१		जिल्हा सिंधुदुर्ग	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
	कोकण	पंचायत समिती मालवण,	द्वितीय	रु.७,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा सिंधुदुर्ग	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	

		पंचायत समिती उरण,	तृतीय	रु.५,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा रायगड	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	,
7		पंचायत समिती राहाता,	प्रथम	रु.१०,००,०००/-रोख	रक्कम,
	नाशिक	जिल्हा अहमदनगर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती राहुरी,	द्वितीय	रु.७,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा अहमदनगर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती श्रीरामपुर,	तृतीय	रु.५,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा अहमदनगर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती करवीर, जिल्हा	प्रथम	रु.१०,००,०००/-रोख	रक्कम,
		कोल्हापूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
3	पुणे	पंचायत समिती कराड,	द्वितीय	रु.७,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा सातारा	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती गडिहंग्लज,,	तृतीय	रु.५,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा कोल्हापूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती रेणापूर,	प्रथम	रु.१०,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा लातूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
	औरंगाबाद	पंचायत समिती हिंगोली,	द्वितीय	रु.७,००,०००/- रोख	रक्कम,
४		जिल्हा हिंगोली	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती अहमदपूर ,	तृतीय	रु.५,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा लातूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती चांदूर रेल्वे,	प्रथम	रु.१०,००,०००/-रोख	रक्कम,
ų		जिल्हा अमरावती	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
	अमरावती	पंचायत समिती भातकुली,	द्वितीय	रु.७,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा अमरावती	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती पुसद,	तृतीय	रु.५,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा यवतमाळ	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती ब्रम्हपूरी,	प्रथम	रु.१०,००,०००/-रोख	रक्कम,
ξ		जिल्हा चंद्रपूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
	नागपूर	पंचायत समिती पारशिवनी,	द्वितीय	रु.७,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा नागपूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र	
		पंचायत समिती आमगाव,	तृतीय	रु.५,००,०००/- रोख	रक्कम,
		जिल्हा गोंदिया	पारितोषिक	स्मृतोचिन्ह व प्रमाणपत्र	

ग्रामपंचायती (विभागस्तर)

		ग्रामपंचायत मनोर,	प्रथम पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता.पालघर, जि. ठाणे		स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
१	कोकण	ग्रामपंचायत परुळे-बाजार,	द्वितीय	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता.वेंगुर्ला , जि. सिंधुदुर्ग	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत वाणगाव,	तृतीय	रु.१,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. डहाणू, जि. ठाणे	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत दरी, ता. नाशिक ,	प्रथम पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम,
	,	जि. नाशिक		स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
२	नाशिक	ग्रामपंचायत होळ, ता. शिरपूर ,	द्वितीय	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम,
		जि. धुळे	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत टाकळी (प्र.चा.),	तृतीय	रु.१,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता.चाळीसगाव, जि. जळगाव	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत ठिकेकरवाडी,	प्रथम पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. जुन्नर, जि. पुणे		स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
3	पुणे	ग्रामपंचायत काळवाडी,	द्वितीय	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. जुन्नर, जि.पुणे	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत कोकरूड,		रु.५०,०००/- रोख रक्कम,
		ता. शिराळा, जि. सांगली	तृतीय	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत सांगवडेवाडी,	पारितोषिक	रु.५०,०००/- रोख रक्कम,
		ता. करवीर, जि. कोल्हापूर	(संयुक्त)	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत पाटोदा,	प्रथम पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. जि. औरंगाबाद		स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
8	औरंगाबाद	ग्रामपंचायत झरी, ता. लोहा,	द्वितीय	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम,
		जि. नांदेड	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत तलमोड,	तृतीय	रु.१,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. उमरगा, जि. उस्मानाबाद	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत चेनुष्टा, ता. तिवसा,	प्रथम पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम,
		जि.अमरावती		स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
ų	अमरावती	ग्रामपंचायत देवगाव,	द्वितीय	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. अचलपूर, जि. अमरावती	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र

		ग्रामपंचायत धाबा,	तृतीय	रु.१,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. बार्शीटाकळी, जि. अकोला	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत शिवनी मोगरा,	प्रथम पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम,
६		ता. लाखणी, जि. भंडारा		स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
	नागपूर	ग्रामपंचायत वागधरा,	द्वितीय	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम,
		ता. हिंगणा, जि. नागपूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र
		ग्रामपंचायत बोडधा, ता. चिमूर,	तृतीय	रु.१,००,०००/- रोख रक्कम,
		जि. चंद्रपूर	पारितोषिक	स्मृतीचिन्ह व प्रमाणपत्र

जिल्हा परिषद (राज्यस्तर)

१	जिल्हा परिषद, लातूर	प्रथम पारितोषिक	रु.२५,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
			प्रमाणपत्र
7	जिल्हा परिषद, सांगली	द्वितीय पारितोषिक	रु.१५,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
			प्रमाणपत्र
3	जिल्हा परिषद, सिंधुदुर्ग	तृतीय पारितोषिक	रु.१०,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
			प्रमाणपत्र

पंचायत समिती (राज्यस्तर)

8	पंचायत समिती, देवगड,	प्रथम पारितोषिक	रु.१५,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
	जि. सिंधुदुर्ग		प्रमाणपत्र
२	पंचायत समिती, करवीर,	द्वितीय पारितोषिक	रु.१२,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
	जि. कोल्हापूर		प्रमाणपत्र
	पंचायत समिती, रेणापूर,		रु.५,००,०००/-/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
3	जि. लातूर		प्रमाणपत्र
	पंचायत समिती, ब्रम्हपूरी,	तृतीय पारितोषिक	रु.५,००,०००/-/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
	जि. चंद्रपूर	(संयुक्त)	प्रमाणपत्र

ग्रामपंचायत (राज्यस्तर)

	ग्रामपंचायत ठिकेकरवाडी,	प्रथम पारितोषिक	रु.७,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
१	ता. जुन्नर, जि. पुणे		प्रमाणपत्र
2	ग्रामपंचायत शिवनी मोगरा,	द्वितीय पारितोषिक	रु.५,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
	ता. लाखनी, जि. भंडारा		प्रमाणपत्र

3	ग्रामपंचायत चेनुष्टा,	तृतीय पारितोषिक	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह व
	ता. तिवसा, जि. अमरावती		प्रमाणपत्र

यशवंत पंचायत राज अभियान कार्यक्रम दरवर्षी दिनांक १२ मार्च रोजी स्व. यशवंतराव चव्हाण यांच्या जन्मदिनी आयोजित करण्यात येतो. परंतु सदर कालावधीत लोकसभेच्या संभाव्य निवडणूकीमुळे आचारसंहिता लागण्याची शक्यता असल्याने कार्यक्रम दिनांक १२ मार्च, २०१४ एवेजी दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी रविंद्रय नाट्य मंदिर, प्रभादेवी, मुंबई येथे दुपारी ३.३० वाजता आयोजित करण्यात आला आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०१२४१६५२५३२१२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. मल्लीनाथ कलशेट्टी) उपसचिव महाराष्ट्र शासन

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री याचे सचिव
- ४) मा. मंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ५) मा. राज्यमंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ६) मा. अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ७) मा. विधानसभा/ मा. विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
- ८) मा. प्रधान सचिव (ग्राम विकास व पंचायत राज).
- ९) मा. प्रधान सचिव (जलसंधारण).
- १०) विभागीय आयुक्त (सर्व).
- ११) महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधनी, बाणेर रोड, पुणे.
- १२) उप सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता).
- १३) उप सचिव (संग्राम कक्ष), ग्राम विकास विभाग, मुंबई.
- १४) उप सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) उप सचिव (सार्वजनिक आरोग्य), मंत्रालय, मुंबई.

- १६) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, राष्ट्रीय ग्रामीण जीवन्नोत्ती अभियान
- १७) प्रकल्प संचालक (प्राथमिक शिक्षण परिषद)
- १७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- १८) प्राचार्य, पंचायत राज प्रशिक्षण केंद्र/ग्रामसेवक प्रशिक्षण केंद्र/ संयुक्त प्रशिक्षण केंद्र (सर्व)
- १९) निवड नस्ती, कार्यासन क्र.पंरा-१, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.